

Zasiłek chorobowy. Utrata prawa do zasiłku

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: piątek, 28, luty 2014 23:00

Rafał Rudka

Odśloni: 1026

Kwestionowany przepis ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa w zakresie, w jakim stanowi podstawę utraty prawa do zasiłku chorobowego ubezpieczonego, który w okresie orzeczonej niezdolności do pracy wykonywał pracę zarobkową, uzyskując wynagrodzenie przekraczające minimalną wysokość wynagrodzenia za pracę, jest zgodny z konstytucją.

25 lutego 2014 r. Trybunał Konstytucyjny rozpoznał skargę konstytucyjną J. D. dotyczącą utraty prawa do zasiłku chorobowego.

Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa w zakresie, w jakim stanowi podstawę utraty prawa do zasiłku chorobowego ubezpieczonego, który w okresie orzeczonej niezdolności do pracy wykonywał pracę zarobkową, uzyskując wynagrodzenie przekraczające minimalną wysokość wynagrodzenia za pracę, jest zgodny z art. 67 ust. 1 w związku z art. 64 ust. 1 i 2, art. 31 ust. 3 oraz art. 2 konstytucji. W pozostałym zakresie Trybunał umorzył postępowanie.

Zakres wypowiedzi Trybunału Konstytucyjnego w badanej sprawie wynika zarówno z zakresu zaskarżenia, jak i z okoliczności sprawy leżącej u podstaw wniesionej skargi konstytucyjnej. Z tych powodów Trybunał nawiązał w sentencji do wynagrodzenia, które przekracza minimalną wysokość wynagrodzenia za pracę.

Skarga konstytucyjna dotyczyła ubezpieczonej, która w okresie pozostawania na zwolnieniu lekarskim wykonywała pracę zarobkową. Jak twierdziła praca stanowiła jednocześnie formę terapii wspomagającej proces leczenia. W ocenie skarżącej taka okoliczność nie powinna skutkować pozbawieniem prawa do zasiłku chorobowego.

Prawo do zabezpieczenia społecznego (art. 67 konstytucji) dotyczy osób, które nie są zdolne bądź też nie mogą pracować, a przez to nie są w stanie same zdobywać w ten sposób środków na swoje utrzymanie. Funkcją zabezpieczenia społecznego jest zapewnienie zastępczego finansowania w sytuacji utraty wynagrodzenia z tytułu wykonywanej pracy. Oczekiwanie przez jednostkę przysporzeń od całego społeczeństwa ma konstytucyjne uzasadnienie jedynie w zasadzie solidaryzmu społecznego lub słuszności. W pierwszym wypadku jednostka może liczyć na wsparcie współobywateli, gdy sama, bez własnej winy, nie jest w stanie zaspokoić potrzeb życiowych niezbędnych do godnego przeżycia tej jednostki oraz jej rodziny w aktualnej rzeczywistości społecznej i gospodarczej. W drugim, gdy wszyscy członkowie wspólnoty, współtworzący dobro wspólne jakim jest państwo, oddają jednostce to, co jej się należało. Trybunał stwierdził, że żadna z powyższych sytuacji nie miała miejsca na tle rozpatrywanej sprawy.

Trybunał Konstytucyjny uznał, że obowiązująca konstrukcja zasiłku chorobowego odpowiada wymaganiom, jakie przed ustawodawcą stawia art. 67 ust. 1 konstytucji. Istotą gwarancji przewidzianych w tym przepisie konstytucji jest przyznanie świadczenia obywatelom niezdolnym do pracy, a przez to niemającym możliwości samodzielnego zarobkowania. Kwestionowany art. 17 ust. 1 ustawy uzależnia prawo do zasiłku od tego, czy ubezpieczony pozostający na zwolnieniu lekarskim nie wykonuje pracy zarobkowej, a więc czy nie pozyskuje samodzielnie środków finansowych przeznaczonych na swoje utrzymanie. Ograniczenie kręgu uprawnionych do takiego świadczenia wyłącznie do osób, które pozostają bez jakiegokolwiek źródła utrzymania pozostaje w ramach swobody regulacyjnej ustawodawcy. Mógłby on je zmodyfikować uwzględniając szczególny cel pracy zarobkowej realizowanej przez osoby

Zasiłek chorobowy. Utrata prawa do zasiłku

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: piątek, 28, luty 2014 23:00

Rafał Rudka

Odśłony: 1026

pozostające na zwolnieniu lekarskim. Brak wprowadzenia takiej regulacji nie oznacza jednak naruszenia istoty art. 67 ust. 1 konstytucji.

Jeżeli mimo pozostawania na zwolnieniu lekarskim pracownik wykonuje pracę, stanowiącą źródło jego dochodu, wówczas – niezależnie od charakteru tej aktywności zawodowej – brak jest konstytucyjnego uzasadnienia dla alimentowania takiej osoby przez całe społeczeństwo. Przesłanką realizacji prawa do zabezpieczenia społecznego jest brak środków utrzymania obywateli niezdolnych do pracy m.in. ze względu na chorobę. Nie ma natomiast bezpośredniego związku między realizacją ewentualnych celów zdrowotnych – nawet w świetle art. 68 ust. 1 konstytucji – a pozbawieniem świadczenia chorobowego, będącego elementem solidarnościowego systemu zabezpieczenia społecznego.

Postulowane przez skarżącą uzupełnienie kwestionowanej regulacji ustawowej byłoby niezgodne z zasadą sprawiedliwości społecznej. Skoro kryterium samodzielnego uzyskiwania dochodu przez osobę pozostającą na zwolnieniu lekarskim z powodu niezdolności do pracy nie wyodrębniałoby grupy uprawnionych do uzyskiwania świadczeń, wówczas obowiązek alimentowania takich osób przez całe społeczeństwo byłby niezależny m.in. od wysokości ich zarobków. Dotyczy to – w szczególności – osób, które jak skarżąca, uzyskiwały dochód w wysokości przekraczającej minimalną wysokość wynagrodzenia za pracę (art. 65 ust. 4 konstytucji).

Rozprawie przewodniczył sędzia TK Zbigniew Cieślak, a sprawozdawcą był sędzia TK Marek Zubik.

Źródło: trybunal.gov.pl